

PROTOKÓŁ FAKULTATYWNY

do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,

przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 6 października 1999 r.

(Dz. U. z dnia 22 listopada 2004 r.)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 6 października 1999 r. został przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, w następującym brzmieniu:

Przekład

PROTOKÓŁ FAKULTATYWNY

do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet

Państwa Strony niniejszego protokołu,

stwierdzając, że Karta Narodów Zjednoczonych potwierdza wiarę w podstawowe prawa człowieka, w godność i wartość osoby ludzkiej oraz w równe prawa mężczyzn i kobiet,

stwierdzając również, że Powszechna Deklaracja Praw Człowieka głosi, iż wszystkie istoty ludzkie rodzą się wolne i równe w godności i prawach oraz że każdy jest uprawniony do korzystania ze wszystkich zawartych w niej praw i wolności bez względu na jakiegokolwiek różnicę, w tym różnicę płci,

przypominając, że Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka oraz inne międzynarodowe dokumenty dotyczące praw człowieka zakazują dyskryminacji ze względu na płeć,

przypominając również Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet ("Konwencja"), w której Państwa Strony potępiają wszelkie formy dyskryminacji kobiet i zgadzają się niezwłocznie i za pomocą wszelkich stosownych środków realizować eliminowanie dyskryminacji kobiet,

potwierdzając swoje zdecydowanie, aby zapewnić pełne i równe korzystanie przez kobiety ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz aby podjąć skuteczne działania mające na celu zapobieganie naruszeniom tych praw i wolności,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Państwo Strona niniejszego protokołu ("Państwo Strona") uznaje kompetencję Komitetu do Spraw Likwidacji Dyskryminacji Kobiet ("Komitet") do otrzymywania i rozpatrywania zawiadomień składanych zgodnie z artykułem 2.

Artykuł 2

Zawiadomienia mogą być składane przez podlegające jurysdykcji Państwa Strony osoby lub grupy osób albo w imieniu osób lub grup osób twierdzących, że stały się ofiarami naruszenia przez to Państwo Stronę któregośkolwiek z praw wymienionych w Konwencji. W przypadku kiedy zawiadomienie jest składane w imieniu osób lub grup osób, powinno to odbywać się za ich zgodą, chyba że autor potrafi uzasadnić działanie w ich imieniu bez takiej zgody.

Artykuł 3

Zawiadomienia powinny mieć formę pisemną i nie mogą być anonimowe. Komitet nie przyjmie żadnego zawiadomienia, jeśli dotyczy ono Państwa Strony Konwencji, które nie jest stroną niniejszego protokołu.

Artykuł 4

1. Komitet nie będzie rozpatrywał zawiadomienia, dopóki nie upewni się, że wszystkie dostępne krajowe środki zaradcze zostały wyczerpane, chyba że nastąpiła nieuzasadniona zwłoka w stosowaniu tych środków lub jest mało prawdopodobne, że ich zastosowanie przyniesie skuteczną pomoc.

2. Komitet uzna zawiadomienie za niedopuszczalne, jeżeli:

- (a) ta sama sprawa była już badana przez Komitet albo była lub jest badana w ramach innej międzynarodowej procedury zmierzającej do wyjaśnienia lub rozstrzygnięcia;
- (b) nie daje się ono pogodzić z postanowieniami Konwencji;
- (c) jest ono oczywiście bezzasadne lub niedostatecznie uzasadnione;
- (d) stanowi nadużycie prawa do złożenia zawiadomienia;
- (e) fakty będące przedmiotem zawiadomienia miały miejsce przed wejściem w życie niniejszego protokołu w stosunku do danego Państwa Strony, chyba że fakty te trwały nadal po tej dacie.

Artykuł 5

1. W każdym czasie od przyjęcia zawiadomienia, a przed jego rozstrzygnięciem co do istoty, Komitet może przekazać Państwu Stronie, którego sprawa dotyczy, celem pilnego rozpatrzenia, wnioski o podjęcie przez to Państwo Stronę takich środków tymczasowych, jakie mogą być konieczne dla uniknięcia ewentualnej nieodwracalnej szkody dla ofiary lub ofiar domniemanego naruszenia.

2. Skorzystanie przez Komitet z kompetencji wskazanej w ustępie 1 niniejszego artykułu nie wpływa na rozstrzygnięcie co do dopuszczalności ani co do istoty zawiadomienia.

Artykuł 6

1. O ile Komitet nie uzna zawiadomienia za niedopuszczalne bez odnoszenia się do Państwa Strony, informuje w sposób poufny dane Państwo Stronę o każdym zawiadomieniu złożonym Komitetowi na podstawie niniejszego protokołu, pod warunkiem że osoba lub osoby wyrażą zgodę na ujawnienie ich tożsamości Państwu Stronie.

2. W ciągu sześciu miesięcy powiadomione Państwo Strona przedłoży Komitetowi pisemne wyjaśnienia lub oświadczenia informujące o sprawie i o ewentualnie zastosowanych środkach zaradczych.

Artykuł 7

1. Komitet rozpatruje zawiadomienia otrzymane na podstawie niniejszego protokołu w świetle wszystkich informacji udostępnionych mu przez osoby lub grupy osób albo w ich imieniu oraz przez właściwe Państwo Stronę, pod warunkiem że informacje te zostaną przekazane zainteresowanym stronom.

2. Zawiadomienia składane na podstawie niniejszego protokołu są badane przez Komitet na posiedzeniach zamkniętych.

3. Po zbadaniu zawiadomienia, Komitet przekazuje swoje poglądy na jego temat wraz z

ewentualnymi zaleceniami Państwu Stronie, którego zawiadomienie dotyczy.

4. Państwo Strona wnikliwie rozważy poglądy Komitetu wraz z ewentualnymi zaleceniami i przedstawi Komitetowi w ciągu sześciu miesięcy pisemną odpowiedź łącznie z informacjami na temat jakichkolwiek działań podjętych w świetle poglądów i zaleceń Komitetu.

5. Komitet może zwrócić się z prośbą do Państwa Strony o przedłożenie dalszych informacji na temat wszelkich środków podjętych przez to Państwo Stronę w odpowiedzi na poglądy i ewentualne zalecenia Komitetu, które to informacje, jeśli Komitet uzna to za stosowne, zostaną zawarte w kolejnych sprawozdaniach Państwa Strony na podstawie artykułu 18 Konwencji.

Artykuł 8

1. Jeśli Komitet otrzyma wiarygodne informacje wskazujące na poważne lub systematyczne naruszenia przez Państwo Stronę praw wymienionych w Konwencji, Komitet zwróci się z prośbą do takiego Państwa Strony o współpracę przy badaniu informacji i w tym celu o przedłożenie uwag odnoszących się do powyższych informacji.

2. Mając na względzie uwagi, jakie zostały ewentualnie przekazane przez dane Państwo Stronę, jak również wszelkie inne wiarygodne dostępne informacje, Komitet może wyznaczyć jednego lub więcej swoich członków do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i do złożenia pilnej relacji Komitetowi. Tam, gdzie jest to uzasadnione i za zgodą Państwa Strony, postępowanie wyjaśniające może obejmować wizytę na jego terytorium.

3. Po zbadaniu ustaleń z postępowania wyjaśniającego, Komitet przekaże je danemu Państwu Stronie wraz z wszelkimi komentarzami i zaleceniami.

4. Państwo Strona w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania ustaleń, komentarzy i zaleceń przekazanych przez Komitet, przedstawi swoje uwagi Komitetowi.

5. Postępowanie wyjaśniające będzie prowadzone poufnie oraz w dążeniu do zapewnienia współpracy ze strony Państwa Strony w każdym stadium postępowania.

Artykuł 9

1. Komitet może zwrócić się do Państwa Strony, którego sprawa dotyczy, z prośbą o włączenie do swojego sprawozdania, na podstawie artykułu 18 Konwencji, szczegółowych informacji na temat wszelkich środków podjętych w odpowiedzi na postępowanie wyjaśniające przeprowadzone zgodnie z artykułem 8 niniejszego protokołu.

2. Po zakończeniu sześciomiesięcznego okresu, o którym mowa w artykule 8 ustęp 4, Komitet może, jeśli jest to konieczne, zwrócić się z prośbą do Państwa Strony, którego sprawa dotyczy, aby poinformowało go o środkach podjętych w odpowiedzi na postępowanie wyjaśniające.

Artykuł 10

1. Każde Państwo Strona w momencie podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia do niniejszego protokołu może oświadczyć, że nie uznaje kompetencji Komitetu przewidzianych w artykułach 8 i 9.

2. Państwo Strona, które złożyło oświadczenie zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, może w każdym czasie wycofać oświadczenie w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego.

Artykuł 11

Państwo Strona podejmie wszelkie stosowne środki w celu zapewnienia, aby wobec osób podlegających jego jurysdykcji nie miało miejsca znęcanie się ani zastraszanie będące konsekwencją komunikowania się z Komitetem na podstawie niniejszego protokołu.

Artykuł 12

Komitet włączy do swojego rocznego sprawozdania na podstawie artykułu 21 Konwencji omówienie swojej działalności podejmowanej na podstawie niniejszego protokołu.

Artykuł 13

Każde Państwo Strona podejmie się szeroko upowszechnić i rozpropagować Konwencję i niniejszy protokół i ułatwić dostęp do informacji o opiniach i zaleceniach Komitetu, w szczególności w sprawach dotyczących tego Państwa Strony.

Artykuł 14

Komitet wypracuje własne reguły procesowe, które będą miały zastosowanie przy wykonywaniu funkcji przyznanych mu niniejszym protokołem.

Artykuł 15

1. Niniejszy protokół jest otwarty do podpisu dla każdego państwa, które podpisało, ratyfikowało lub przystąpiło do Konwencji.

2. Niniejszy protokół podlega ratyfikacji przez każde państwo, które ratyfikowało lub przystąpiło do Konwencji. Dokumenty ratyfikacji składa się Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych.

3. Niniejszy protokół jest otwarty do przystąpienia dla każdego państwa, które ratyfikowało lub przystąpiło do Konwencji.

4. Przystąpienia dokonuje się w drodze złożenia Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych dokumentu przystąpienia.

Artykuł 16

1. Niniejszy protokół wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od daty złożenia Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych dziesiątego dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

2. W stosunku do każdego państwa ratyfikującego niniejszy protokół lub przystępującego do niego po jego wejściu w życie, niniejszy protokół wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od daty złożenia przez to państwo dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

Artykuł 17

Nie dopuszcza się żadnych zastrzeżeń do niniejszego protokołu.

Artykuł 18

1. Każde Państwo Strona może zaproponować poprawkę do niniejszego protokołu i przedłożyć ją Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych. Sekretarz Generalny przekaże następnie każdą zaproponowaną poprawkę Państwom Stronom z prośbą o zawiadomienie go, czy opowiadają się za zwołaniem konferencji Państw Stron w celu rozważenia i przegłosowania propozycji. Jeżeli przynajmniej jedna trzecia Państw Stron opowie się za zwołaniem konferencji, Sekretarz Generalny zwoła ją pod auspicjami Narodów Zjednoczonych. Każda poprawka przyjęta większością głosów Państw Stron obecnych i głosujących na konferencji zostanie przedstawiona Zgromadzeniu Ogólnemu Narodów Zjednoczonych do zatwierdzenia.

2. Poprawki wejdą w życie po ich zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych i przyjęciu, zgodnie z procedurami konstytucyjnymi, większością dwóch trzecich Państw Stron niniejszego protokołu.

3. Z chwilą wejścia w życie poprawki wiążą te Państwa Strony, które je przyjęły, natomiast pozostałe Państwa Strony są nadal związane tymi postanowieniami niniejszego protokołu oraz poprawkami, które przyjęły wcześniej.

Artykuł 19

1. Państwo Strona może wypowiedzieć niniejszy protokół w każdym czasie w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie jest skuteczne po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

2. Wypowiedzenie nie ma wpływu na dalsze stosowanie postanowień niniejszego protokołu wobec każdego zawiadomienia złożonego zgodnie z artykułem 2 lub wobec każdego postępowania

wyjaśniającego zainicjowanego, zgodnie z artykułem 8, przed datą, kiedy wypowiedzenie stało się skuteczne.

Artykuł 20

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych zawiadamia wszystkie państwa o:

- (a) podpisach, ratyfikacjach, przystąpieniach na podstawie niniejszego protokołu;
- (b) dacie wejścia w życie niniejszego protokołu i poprawki na podstawie artykułu 18;
- (c) każdym wypowiedzeniu dokonany na podstawie artykułu 19.

Artykuł 21

1. Niniejszy protokół, którego teksty arabski, chiński, angielski, francuski, rosyjski i hiszpański są jednakowo autentyczne, będzie złożony w archiwach Narodów Zjednoczonych.

2. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przekaze uwierzytelnione kopie niniejszego protokołu wszystkim państwom, o których mowa w artykule 25 Konwencji.

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tego protokołu,
- postanowienia protokołu są ratyfikowane, przyjęte, potwierdzone i będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 23 października 2003 r.